

ארצות הברית - ישראל 22.10.73 - 17.10

17.10.73

- 12:50 (ווש.) דיניץ-סקאקרופט .
דיניץ תאר מצב החזית הדרומית והצפונית. סקאקרופט אמר שהרוסים פנו ב-16.10 בשאלה לגבי גישת ארה"ב להחלטת הפסקת האש באו"ם שתהיה קשורה ל-242, הכוונה להפסקת אש במקום. בהערות דיניץ לא היתה דחיפות בדברי סקאקרופט והעובדה שהשהו פנייתם מה-16 ל-17 וכן שהחליטו להעביר לנו זאת באינפורמציה על ידי סקאקרופט, מלמדת שאין הם מאיצים במהלכים.
- 16:30 (ווש) דיניץ מסר לסקאקראפט כי העביר התוכן מילולית על כן אינו בטוח שיקבל תגובה מהארץ עוד הלילה. סקאקרופט הגיב שהדבר אינו בוער, אך ביקש שאודיעו ברגע שישמעו תגובה.
- 17:30 (ווש) לדעת נפתלי הרוסים יגישו הצעת נוסח רק לאחר שקוסיגין יחזור מקהיר. דיניץ אמר כי נפתלי שם ודאי לב לנימה אצלנו שאין מה למהר. נפתלי אמר כי מבין אך הצעה על הפסקת אש תהווה דבר שקשה לסרב לו וזו דעת הנשיא.
- 18.10
- 01:30 דיניץ לאבן (נ'י)...נדמה לי שמגמת הארץ תהיה לדחות עד כמה שאפשר התגבשות החלטה מדינית לפני שנצליח להביא לשינוי יסודי בשטח.
- 14:15 מרוה"מ לנפתלי...מבחינת לוח הזמנים איננו רואים סיבה למהר...ואשר למצב בחזיתות - אין לנו סיבה להארץ את המהלכים המדיניים.
- 14:30 (ת"א) לשה"ח נ"י. אין לנו כל ענין למהר.
- 18:10 נפתלי לדיניץ...אם תבוא הצעה של הפסקת אש תוך התייחסות ל-242 בלבד, ללא פרושים, אין לו לנפתלי כל ספק שהנשיא יקבל זאת בשתי ידיים וכל התנגדות שלנו לכך תביא לעימות ישיר בינינו לנשיא ואין הוא יודע למה זה יכול להביא. הסצנריו - (נפתלי) לפי ידיעות מודיעניות שלהם עומד קוסיגין להגיע למוסקבה מחר בערך ב-10.00. לדעתו יקח לו כמה שעות לנסח את השדר שלו. הוא לא מצפה לשמוע מהם עד שעות אחה"צ או הערב. הוא כבר אמר לסובייטים שדרושות לארה"ב 48 שעות כדי לעיין בכל הצעה שתוגש להם לכן אין הוא סובר שיכולים להתחיל איזה שהם מהלכים מדיניים באו"ם לפני 20.10 או 21.10. גם אז יש מקום לויכוח ולהעמדת תנאים. דיניץ - שהכל נע בקצב מהיר והמצב משתנה מיום ליום...נפתלי - בסופו של דבר מה שמכריע הוא מה שתעשו בשטח, אם תצליחו לחסל מרבית הצבא המצרי ואני מקווה שתצליחו הרי לעובדה זו יש הרבה יותר משמעות מאשר לנוסחה זו או אחרת... לבקשת דיניץ לבקש 72 שעות ענה נפתלי כי אמר 36 ועכשיו יתבע 48, זאת בהנחה שמוטב להוציא הבטחה כזאת מהרוסים לפני שתיוודע להם האמת לגבי מצבה הצבאי של מצרים.

סודי ביותר

- 2 -

- 20:30 (ווש) נפתלי אמר לדוברינין כי דרושה לאמריקאים 36 או 48 שעות לעיין בהצעה. דוברינין אמר כי יעביר הצעה בעוד כשעתיים. נפתלי - כי לא יעביר לדיניץ ההצעה לטפול עוד הלילה אך יספר באופן אישי. רשמית יטפל רק מחר בבוקר. הבטיח שגם הוא לא ממחר.
- 23:00 (ווש) דיניץ מביא דברי רה"מ: "מבחינת לוח הזמנים אין אנו רואים סיבה ל- undue haste"
- 22:30 (ווש) נפתלי טלפונית לדיניץ. הצעת הרוסים. נפתלי אמר לסובייטים כי צריך להראות לנשיא ויתן תשובתו להם רק מחר בערב... המשיך שיתן להם תשובה רק מחר ב-6 או 7 בערב. דיניץ - אעביר הדברים רק מחר בבוקר לרה"מ.
- 19:10 נפתלי: - הדבר העיקרי והמכריע הוא להרויח זמן לכן קיבל הצעת הרוסים לבוא למוסקבה... בנסיעתו נרויח זמן יקר... יתחיל בשיחות ב-21 בבוקר... השיג הבטחה מהרוסים שכל זמן שהוא בדרך לשם, בזמן השיחות ובדרך חזרה עד שיגיע לושינגטון הם חייבים to behave themselves... חשוב שלא תתפארו בנצחונותיכם ותמשיכו בפרופיל נמוך של פרסומת עוד כמה ימים לפחות עד שאסיים שליחותי... בקשר לקרבות
- by the time he comes back from Moscow we should inflict on their army a mortal blow
- 19:00 (ווש) נפתלי לדיניץ - כי יש לו גיבוי נשיאותי למהלך שסכמנו. מבקש לדעת אם יוכל, אם ימצא לנחוץ לבוא ממוסקבה לירושלים, כלומר אם המצב יחייב וגם כדי להרויח זמן יכול להיות שיהיה טעם בביקור אצלנו. יתחיל שיחותיו במוסקבה ב-21.10 בבוקר. כן יודיע לסובייטים כי כל דבר שידרוש החלטה בעת היותו במוסקבה יעביר לנשיא להכרעה, באותה עת יועבר הנושא העומד להיות מוכרע גם אלינו ולא ייוצר מצב שישראל תעמוד בפני הודעה סובייטית-אמריקאית משותפת שלא ראתה אותה מקודם. דיניץ הגיב שלא מספיק שנראה. צריך לתת לנו גם אפשרות להגיב. נפתלי אישר... אני נוסע למוסקבה ובכך אני מעמיד לרשותכם 48 שעות, אני מניח שעד ל-21.10 בערב שוב לא יהיה זכר לצבא המצרי... העיקר שהמצב הצבאי יתפתח כפי שיש לו רושם ואז יושמד הצבא המצרי תוך היומיים הקרובים וזה הדבר הקובע. ישיבה שלו עם הסובייטים ב-21.10 ב-10:00 או 11:00. ביקש שנעדכנו כל הזמן אפילו בהיותו במוסקבה על המצב הצבאי בחזית.
- 20.10 דיניץ לנפתלי (כמה דקות לפני טיסת נפתלי) - שמבקשו שלא יתחייב לשום דבר לפני שתהיה לנו הזדמנות לעיין ולהעיר הערותינו. נפתלי אמר שזאת כבר הבטיח לי.
- 01:30 הוסיף שזה על כל פנים ירויח לנו כ-48 שעות והזמן הוא גורם חשוב.
- 21:10 (ווש) שדר ניקסון לרה"מ - "היום סיימנו דיונינו עם בריה"מ ותוצאותיהם אני מעביר לך בדחיפות לתמיכה של ממשלתך, קיסינג'ר הגיע להסכם עם ברז'נייב על החלטה שאנו והסובייטים מתכננים להציג הערב במועביט (סעיף א - הפסקת אש במקום שתיכנס לתוקפה לא מאוחר מ-12 שעות לאחר קבלת ההחלטה על ידי מועביט)... אנו מתכננים לבקש סקאלי
- 18:45 זמן משלוח המברק

סודי ביותר

לקרוא לכינוס מועביט ב-9 בערב.

14:00 (נוש)

סקאוקרופט לדיניץ כי החל לקבל מברק מוסקבה אך היו הפרעות בקו. אינו יודע מה זה בדיוק, ייתכן שזו הצעה למסמך מוסכם או "נייר עבודה" שעובדים על זה יחד. העלינו אפשרות שזה מסמך הכולל הן את העמדה הסובייטית והן עמדת ארה"ב. הנוסח אכולל - הפסקת אש 12 שעות לאחר קבלת ההחלטה במועביט.

15:45

(נוש) דיניץ-סקאוקרופט. דברתי עם רוה'מ, הוא לא קרא message ועל כן רק מתייחסת ללוח הזמנים ורוצה להדגיש אין זה בא בחשבון לקבל לוח זמנים זה מנקודת מבט פרלמנטרית ומנקודת מבט פיזית, אין היא נשיא ואין לה כוח של נשיא עליה לכנס הממשלה ועדיין לא קבעה דעתה. היא יכולה לכל המוקדם לכנס הממשלה רק לאחר חצות שעות ישראל ויהיה ווכוח, אין זה "טריק" כדי להרוויח זמן אלא צעד הכרחי הנובע משטתנו "הקונסטיטוציונית". אין היא יכולה להגיב ללא הממשלה. אנא מסור זאת לנשיא וביחוד ענין לוח הזמנים.

18:45

(נוש) דיניץ לסקאוקרופט בשיחה כי מבחינת לוח הזמנים מעמיד אותנו במצב בלתי אפשרי. השעה 18:20 ושינגטון ו-20.24 שעות ישראל. אולי הנשיא יוכל להורות לנפתלי לדחות הסצנריו לכמה שעות כדי לאפשר לנו לעבור התהליכים ההכרחיים. על זה ענה סקאוקרופט שהם כבר ביקשו זאת ואין אפשרות דחיה. סקאוקרופט - בינינו לבין עצמנו אני מכין שאתם זקוקים לעוד זמן, ליותר מ-12 שעות ובכלל אין שעה קבועה מתי מועביט תקבל החלטה. אין סיבה מדוע תזרזו את זה ואנו מצידנו נזרז את זה

/.if you know what I mean

סודי ביותר

סיכום מצב צבאי לוושינגטון

נכון ל-200800

בליל 19-20 הנחיתו המצרים אש לעבר כוחותינו באזור ראש הגשר ועל הגשר הקימו קו בלימה שנועד למנוע מכוחותינו האפשרות ל~~צנתק~~ הציר קהיר-סואץ.

201730 חדירת כוחות למרחב העורפי של ארמיה 3 החלה לתת אותותיה בגזרה הדרומית של החזית. נסיונות המצרים לבלום החדירה למרחב הציר קהיר סואץ נכשלו. חסימת הצירים לסואץ תחמיר מצב הכוחות המצריים באזור.

מ-201600 (שעון מוסקבה) תיאור מצב עבור נפתלי

מדבר על התקדמותנו והריסת בסיסי טילים באזור ראש הגשר ובאזור בין פורט סעיד לאיסמאעליה. טור אחד שלנו מתקדם "וחתך" את החלק הצפוני של כביש קהיר סואץ. החדירה לעומק 30 ק"מ... שתי הארמיות מופרדות... איום של ביתור של עורף הארמיה ה-3.

סכום ב' הוכן 21.10 0:30 זמן מוסקבה

יחידות מהארמיה ה-3 נסוגות מהגדמז של התעלה לאזור מערבית לאגם המר הקטן. באזור דרום לאיסמאעליה שליטה אוירית שלנו.

סכום ג' 21.10 צהרים זמן מוסקבה

המאמץ העיקרי על ידי כוחותינו הסוגרים על עורף ארמיה 3... נגיע למצב בו ההגנה האוירית כולה של ארמיה 3 תיפול ונוכל להנחית מכות מכריעות. בהתחשב בגודל היחסי של שני הכוחות הנלחמים במבצע באזור שבדרום מערב לאגמים המרים עלול להימשך ימים אחדים. מפעילים ש"ת פאיד, מרחיבים ראש הגשר, אך לא מצפים להתקדמות מהירה.

סכום ד' 21.10 19:30 שעון מוסקבה

דגש על ארמיה 3

הערות ז:

1. ביקשנו זמן אבל בלי לקשור בפרוש לנושא הצבאי.
ב-18.10 שמחה בקש 72 שעות. נפתלי הבטיח לקנות להשיג 48 שעות.
 2. לא ציינו במברקים לכמה ימים או זקוקים מבחינת הצרכים הצבאיים,
רק ב-21.10 (זמן צהרים מוסקבה) דברנו שהמבצע בגזרה הדרומית עלול להימשך
ימים אחדים.
 3. באופן כללי ביקשנו משמחה שיבקש זמן ככל האפשר אך מבלי לציין כמה
ומבלי לקשור זאת מפורשות בפעולה הצבאית.
 4. האם השיג נפתלי את פרק הזמן שהבטיח לנו? התשובה: אם מתחילים לספור
מצאתו את וושינגטון 20.10 01:30 עד לשדר ניקסון 18:45-21:10 (וושינגטון),
הם בערך 41 שעות.
 5. קמפ דיוויד שיחת נפתלי - אלון. קיסינג'ר אמר לאלון כי בהיותו
במוסקבה נאמר לו כי "אנו נלחמים בסביבות איסמעליה והוא לא חשב ללל על
סואץ והדרום. והוא לא ידע כי רצינו להקיף את הארמיה ה-3. השגריר אישר
דברי קיסינג'ר ואמר כי גם לו לא היתה ידיעה בשעתו בדבר המאמץ כנגד
הארמיה ה-3".
- העובדות הועברו לקיסינג'ר למוסקבה ב-4 דיווחים צבאיים שבכולם
מודגשת הפעילות בדרום-סואץ וכיתור ארמיה 3. לגבי איסמעליה כמעט
ולא מדובר.